

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: A. P.
právně zastoupený JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem
se sídlem Mánesova 1175/48, 120 00 Praha

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023, se sídlem Na
Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2 (dále jen MPSV),

v řízení o žalobě ze dne 14. 8. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2024, č. j.
MPSV-2024/146571-915 o příspěvek na péči

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25. 6. 2024, č. j. MPSV-2024/146571-915 se zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., advokáta částku ve výši 3 146 Kč na náhradu nákladů řízení, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Karlových Varech, sp.zn. UP/77108/2022/SS ze dne 24. 1. 2024 bylo rozhodnuto o zamítnutí návrhu žalobce na změnu výše příspěvku na péči od listopadu 2023 a příspěvek na péči poskytovat ve výši 880 Kč měsíčně. Rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že v posouzení stupně závislosti žalobce ze dne 16.12.2023 vypracovaného posudkovým lékařem OSSZ – Karlovy Vary s platností od 13. 11. 2023 bylo stanoveno, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje žalobce pomoc v těchto oblastech základních životních potřeb: mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity, péče o domácnost.
2. Žalobou napadeným rozhodnutím žalované č.j. MPSV-2024/146571-915 ze dne 25. 6. 2024 bylo zamítnuto odvolání žalovaného proti výše uvedenému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno s odůvodněním, že stupeň závislosti žalobce byl v odvolacím řízení posouzen Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen „PK MPSV“), jež konstatovala, že u žalobce jde o osobu starší 18 let věku, jež se podle ust. § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, tento stav existoval i k datu 5. 11. 2023, doba platnosti: trvale. Žalobce nezvládá 4 základní životní potřeby: mobilitu, tělesnou hygienu, osobní aktivity a péči o domácnost. Po provedeném zhodnocení všech podkladů a skutečností rozhodných pro nárok na uvedenou dávku dospěl žalovaný k závěru, že jelikož je žalobce PK MPSV považován k datu 5. 11. 2023 za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), náleží mu dle ust. § 11 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně a nelze tedy podanému odvolání vyhovět.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 14. 8. 2024 se žalobce domáhal přezkoumání uvedeného rozhodnutí žalovaného. Mimo jiné uvedl, že v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí argumentoval tím, že kromě uznaných výše uvedených 4 základních životních potřeb nezvládá rovněž potřeby oblékání a obouvání a péči o zdraví, dohromady tedy 6 základních životních potřeb, avšak tyto nebyly uznány a nedošlo proto k rozhodnutí o změně výše přiznaného příspěvku na péči. Zvládání potřeby oblékání a obouvání mu již bylo v minulosti uznáno, přičemž v rámci aktuálních správních řízení byla zdokladována lékařskými nálezy přetrvávající omezená síla i motorika levé horní končetiny, tudíž na jeho faktickém zdravotním stavu se nic nezměnilo. Specialista neurolog LPS MPSV k tomuto uvedl, že žalobce může použít kompenzační pomůcky a předchozí posouzení bylo chybné. Pomůcky jsou však vhodné pro sportovní či volnočasové oblečení, ale nikoliv pro společenskou obuv a oděv. Z pracovního dotazníku přitom vyplývá, že žalobce stále působí na korporátních administrativních pozicích a tyto oděvy jsou nezřídka nutné při výkonu povolání. V nálezech je uvedeno, že žalobce používá karbonové dlahy „walk on“, jež nelze používat v obuvi s gumovými či pružnými tkaničkami (jedna ze zmiňovaných pomůcek v odůvodnění rozhodnutí o odvolání) v běžné obuvi, protože dlaha pevně neutažené boty zouvá. Zavazování tkaniček je přitom vzhledem k omezené motorice a k celkové ztuhlosti a zkrácení samostatně nemožné, což nerozporuje ani LPS MPSV, avšak tyto skutečnosti byly v celkovém posouzení potřeby LPS ignorovány. Žalobce v tomto spatřuje porušení práva na přiměřenou životní úroveň a práva na zdraví definovaných v úmluvách závazných pro ČR. Pokud by žalobce neměl pomoc další osoby a nemohl vykonávat své zaměstnání, mohl by

se stát závislým na dávkách státní sociální podpory a invalidním důchodu nejen on, ale i jeho rodina.

4. Zamítnutí druhé z potřeb zmíněných v odvolání, tj. péče o zdraví, byla lékařem LPS MPSV vypořádána s tím, že pomoc druhé osoby při provádění rehabilitačních úkonů „... nesplňuje kritéria mimořádné péče...“ S tímto závěrem se žalobce neztotožňuje s ohledem na to, že veřejný ochránce práv definuje mimořádnou péči jako takovou, jež svým obsahem, intenzitou či náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku, jež nemá zdravotní omezení. Každodenní fyzioterapie a ergoterapie s dopomocí rozhodně není pro osobu ve věku 40 let běžná. Kromě toho příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb. vymezuje schopnosti zvládat jednotlivé životní potřeby a v bodě h) 2. uvádí: „...provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační postupy a opatření...“, přičemž o mimořádnosti péče se vůbec nezmiňuje. LPS MPSV nezvládání všech rehabilitačních úkonů nijak nerozporuje. Citací přílohy této vyhlášky bylo argumentováno v odvolání a LPS MPSV toto zcela ignorovala a uvedla argument „mimořádnosti“. Neoprávněným snížením příspěvku na péči stát přestal plnit svou povinnost dostatečného zajištění sociální ochrany.
5. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 29. 8. 2024 uvedla, že žalovaná nemůže posudek, jakožto podklad pro rozhodování z důvodu absence medicínského vzdělání zpracovat sama, tento zpracovává PK MPSV. Žalobce je osobou, jež má nárok na příspěvek na péči v I. stupni závislosti, tj. ve výši 880 Kč měsíčně, přičemž se dožaduje přiznání II. stupně příspěvku na péči s tím, že samostatně, vyjma uznaných nezvládaných základních životních potřeb, nezvládá také oblékání a obouvání a péči o zdraví.
7. K otázce posouzení zvládání základní životní potřeby oblékání a obouvání uvedla, že v posudku OSSZ Karlovy Vary ze dne 1. 10. 2023 je považována za samostatně nezvládanou. Celkem byly uznány za nezvládnuté tři základní životní potřeby, a to oblékání a obouvání, osobní aktivity a péče o domácnost, posouzení bylo učiněno s platností trvale. Žalobce podal dne 5. 11. 2023 návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a OSSZ Karlovy Vary vydala dne 16. 12. 2023 posudek s platností trvale, kdy za nezvládané základní životní potřeby uznala mobilitu, tělesnou hygienu, osobní aktivity a péči o domácnost. U základní životní potřeby oblékání a obouvání je uvedeno, že by ji měl žalobce zvládat event. s pomocí facilitátorů. Žalobce není osobou s anatomickou nebo funkční ztrátou obou horních končetin, nemá žádné funkční postižení páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkurzí hrudníku, nemá úplnou nevidomost obou očí, netrpí těžkou duševní poruchou spojenou se sociální dezintegrací, oblékání ponožek lze řešit facilitátory, obuv volit nazouvací. V rámci sociálního šetření dne 13. 11. 2023 bylo sděleno, že ponožky žalobci nasazuje manželka, boty žalobce obouvá s pomocí manželky, při sehnutí ztrácí cit v prstech, nezvládne boty nasadit a zavázat tkaničky. PK MPSV uvedla, že dříve uznané oblékání a obouvání neodpovídalo doloženému funkčnímu nálezů na horních končetinách, patologický funkční nález na PDK nebyl doložen, stejně tak těžké funkční postižení páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkurzí hrudníku. Žalobce byl dle soc. šetření schopen samostatného výběru oblečení a obuvi, i správného vrstvení, horní část těla oblékal plně samostatně, dolní části byly zvladatelné samostatně v sedě, pouze ponožky mu nasazovala manželka, což je možné řešit

facilitátory, což se týká i obouvání. Jednotlivé životní potřeby se posuzují v souladu s nálezy tak, jak by je posuzovaný zvládl za pomoci všech facilitátorů. Užívání karbonové dlahy „walk on“ žalobce v námitkách vůči správním orgánům uvedl až v podané žalobě.

8. K otázce péče o zdraví došla OSSZ Karlovy Vary v posudku ze dne 1. 10. 2023 a následně ze dne 16. 12. 2023 k závěru, že tato základní životní potřeba je považována za samostatně zvládanou, posouzení bylo učiněno s platností trvale s odůvodněním, že žalobce není osobou s těžkou ztrátou úchopové schopnosti obou rukou, netrpí ztrátou jemné motoriky, nemá praktickou či úplnou nevidomost obou očí, netrpí těžkou duševní poruchou spojenou se sociální dezintegrací. Tato základní životní potřeba doposud nikdy nebyla žalobci uznána za samostatně nezvládanou, PK MPSV uvedla, že asistence druhé osoby při provádění některých RHB cviků nesplňuje kritéria mimořádné péče. Zvládání základních životních potřeb se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí osoby, tj. se zachovanými funkčními schopnostmi a s využíváním běžně dostupných a obvyklých pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku – facilitátoru. Podstatné je, že je posuzovaný schopen tyto prostředky samostatně používat a základní životní potřeby svede alternativním, ale vyhovujícím způsobem v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout základní životní potřebu v přijatelném standardu, jímž se rozumí zvládání příslušné základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný, obvyklý a akceptovatelný a umožňuje, aby byla potřeba zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby, přičemž obě tyto podmínky musí být splněny současně, podstatnou skutečností je naplnění účelu u konkrétní základní životní potřeby. S ohledem na uvedené žalovaná neměla pochybnosti o správnosti a úplnosti ve věci vydaného posudku PK MPSV a vydala proto žalobou napadené rozhodnutí. Žalovaná má za to, že toto rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem, správní řízení netrpí vadami, pro něž by bylo nutno je rušit a z tohoto důvodu navrhla, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV.

Vyjádření žalobce

9. Žalobce ve svém vyjádření ze dne 8. 9. 2024 navrhl nařízení ústního jednání, aby mohl být ve věci slyšen. Je přesvědčen, že nezvládá potřeby oblékání a obouvání a péči o zdraví, jež nebyly uznány a nedošlo proto k rozhodnutí o změnu výše přiznaného příspěvku na péči.
10. Pokud jde o potřebu „oblékání a obouvání“, správní orgán uvádí, že došlo ke změně jejího posouzení. V posudku OSSZ Karlovy Vary ze dne 1. 10. 2023 je tato potřeba uvedena jako samostatně nezvládaná, přičemž v posudku OSSPZ ze dne 16. 12. 2023 je hodnocení opačné, přičemž obě posouzení jsou s platností „trvale“. Jde o rozpor, jenž není dle názoru žalobce adekvátně vysvětlen, i přes požadavek na řádné odůvodnění rozdílného posouzení ZŽP uvedený v čl. 3 odst. 6 Instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016, MPSV-2016/167372-740 (příloha 1). Z instrukce vyplývá, že je zjevně činěn rozdíl mezi schopností nazouvání a vyzouvání běžné a ortopedické obuvi a je jasné stanoveno, že obouvání ortopedické obuvi, je-li k tomu nutná pomoc jiné fyzické osoby, je považováno za neschopnost obouvání, což je přesně případ žalobce. Navíc je nutné vzít v úvahu čl. 5 odst.

9 Instrukce MPSV, dle něhož je ještě přijatelným standardem zvládání životní potřeby s tím, že jím je zvládání příslušné ZŽP v kvalitě a způsobem, který je běžný, obvyklý a akceptovatelný, a který umožňuje, aby potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby. Obě podmínky (tj. kvalita a samostatnost) musí být splněny současně, podstatnou skutečností je naplnění účelu u konkrétní ZŽP.

11. Žalovaný netvrdí pravdu, uvádí-li, že se o využívání karbonové dlahy „walk on“ limitující používání facilitátorů dozvěděl až ze žaloby. Tyto dlahy a jejich užívání jsou zmíněny v nálezu z RHB ústavu nemocnice Krajská zdravotní v Ústí nad Labem, který je přílohou žaloby. Žalobci byla v této souvislosti dokonce odvolacím orgánem dvakrát prominuta lhůta pro předložení podkladů, neboť zprávy od RHB lékařů považoval žalobce za významné pro posouzení a vyčkal proto na ukončení ústavní léčby. Žalobce tedy trvá na tom, že ZŽP oblékání a obouvání je nezvládnutá a žalobce je v obouvání závislý na pomoci druhé osoby.
12. Ve vztahu ke zvládání ZŽP „péče o zdraví“ žalobce nesouhlasí s vyjádřením žalovaného, že „provádění RHB cviků bývá v praxi potřeba asistence druhé osoby, nejedná se tedy o mimořádnou péči“, a proto žalobce ZŽP péči o zdraví zvládá. Problém je otázka, co je mimořádná péče. Uvedená instrukce tento pojen vůbec neobsahuje, pouze v souvislosti s péčí o osoby mladší 18 let věku, což odpovídá i terminologii zákona o sociálních službách. Jde tedy dle názoru žalobce o termín, který neměl být použit, resp. byl použit účelově, aby nebyla uvedena potřeba žalobci přiznána.
13. Schopnost rehabilitovat je uvedena jako jedna z aktivit ZŽP péče o zdraví v příloze č. 1 vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb. a je vymezena mj. jako každodenní pomoc jako činnost fyzické osoby prováděná na základě každodenní objektivní potřeby. Tato potřeba je u žalobce dle předložené zdravotní dokumentace objektivně přítomna a je ve zřejmé souvislosti s jeho dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, proto by se žalobce měl považovat za osobu na této pomoci závislou v souladu se s. 21 a 22 uvedené instrukce, z níž plyne, že i absence samostatné rehabilitace zakládá nezvládání dané aktivity rámci životní potřeby péče o zdraví, resp. nenaplnuje v případě žalobce tzv. přijatelný standard a žalobce proto měl být posouzen tak, že tuto ZŽP nezvládá. V jeho případě tak došlo k porušení § 2 odst. 1 správního řádu, neboť správní orgány nepostupovaly v souladu s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením, jež je součástí ústavního pořádku ČR, dále došlo k porušení § 2 odst. 4 správního řádu, neboť přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem zajišťovat zvýšenou ochranu včetně alokování zdrojů na pokrytí nákladů na podporu a péči lidem ve zranitelné situaci z důvodu zdravotního znevýhodnění, jak je tomu u žalobce. Rozhodnutí žalované neodpovídá okolnostem daného případu a došlo proto i k porušení § 3 správního řádu, když správní orgán dostatečně nezjistil skutkový stav věci, tedy zejm. skutečný zdravotní stav žalobce, resp. nedostatečně odůvodnil změny v posouzení a rozhodl v neprospěch žalobce.

V.

Posouzení věci soudem

14. V dané věci žalobce navrhl, aby bylo nařízeno ústní jednání, avšak s ohledem na to, že soud shledal žalobu důvodnou, bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.
15. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

VI.

Rozhodnutí soudu

16. Žaloba je důvodná.

17. V této věci se podanou žalobou z důvodů v ní uvedených domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR, kterým byl zamítnut návrh žalobce na změnu výše příspěvku na péči od listopadu 2023 a příspěvek na péči poskytovat ve výši 880 Kč měsíčně. Žalovaný dospěl na základě shromážděných důkazů k závěru, že žalobce potřebuje pomoci při zvládání ZŽP: mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost, přičemž v rozporu s přesvědčením žalobce dospěl zároveň k závěru, že tento nepotřebuje pomoci při zvládání ZŽP oblékání a obouvání a péči o zdraví. Soud se proto zabýval sporností posouzení zvládání těchto dvou potřeb žalobcem.

18. Podle § 7 odst. 1 zákona se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby.

19. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

20. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby, přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

21. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku

22. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách „při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.“

23. Dle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. se za neschopnost zvládání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení

domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu.

24. Dle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
25. Z obsahu vyžádaných spisů Úřadu práce ČR, kontaktního pracoviště ÚP ČR v Ostrově a žalovaného vedeného ohledně žalobce vyplývá, že z hlediska rozhodných kritérií žalovaný vycházel původně z posudku o zdravotním stavu-posouzení stupně závislosti žalobce OSSZ Karlovy Vary ze dne 10. 1. 2023, dle něhož jsou nezvládanými tři ZŽP, a to oblékání a obouvání, osobní aktivity a péče o domácnost. Zároveň měl dle doložených lékařských nálezů žalobce schopen zvládat mj. ZŽP péče o zdraví. Datum vzniku: 23. 11. 2022, platnost: trvale.
26. Dle posudku OSSZ Karlovy Vary o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 16. 12. 2023 vypracovaného v reakci na návrh žalobce ze dne 5.11. 2023 na změnu výše přiznaného příspěvku na péči potřebuje žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při základních životních potřebách: mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost. Datum vzniku 13. 11. 2023, platnost trvale. S ohledem na závěry tohoto posudku bylo dne 24. 1. 2024 vydáno Úřadem práce ČR – krajská pobočka v Karlových Varech, KP Ostrov rozhodnutí č.j. 2255/2024/OSR, jímž bylo rozhodnuto o zamítnutí návrhu žalobce na změnu výše příspěvku na péči od listopadu 2023, a tento poskytovat ve výši 880 Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, jež odůvodnil tím, že nezvládá i další základní životní potřeby, a to oblékání a obouvání a péči o zdraví, kdy potřebuje asistenci při cvičení RHC kvůli narušené stabilitě, přičemž cvičení provádí i v domácím prostředí.
27. Následně byl vypracován PK MPSV ČR v Plzni posudek ze dne 22. 5. 2024 mj. za účasti odborného lékaře oboru neurologie. PK dospěla po prostudování doložené zdravotnické dokumentace k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je roztroušená skleróza mozkomíšní, relaps remitentní forma s EDSS 6,0, obtíže od r. 2021, CT verifikace demyeliz. procesu v 9/2022, poslední ¾ roku bez ataky onem. Dále v dg. spektru chronický VAS krční páteře, dyslipidémie, hyperurikémie, porucha glukozové tolerance, syndrom spánkové apnoe, stav po operaci sy KT vpravo, lehký sy KT vlevo. Dle OSSZ žalobce samostatně nezvládá čtyři základní životní potřeby: mobilita, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost. PK MPSV byla v převážné shodě s posudkovým závěrem OSSZ s konstatováním hraničního uznání nezvladatelnosti tělesné hygieny, přičemž z doložené dokumentace nevyplývá dostatečný objektivní korelát pro uznání nezvladatelnosti dalších životních potřeb. PK MPSV není v zásadním rozporu s provedeným sociálním šetřením, přičemž dospěla k závěru, že dříve uznané oblékání a obouvání neodpovídalo doloženému funkčnímu nálezu. Při sociálním šetření byl žalobce schopen samostatného výběru oblečení a obuvi, správného vrstvení, horní část těla oblékal plně samostatně, dolní části byly zvladatelné samostatně v sedě, pouze ponožky nasazovala manželka, což je možné řešit facilitátory – navlékači ponožek, totéž se týká i obouvání, kdy je možné problémy řešit nazouvací obuví. Patologický funkční nález na PDK nebyl doložen, stejně tak těžké funkční postižení páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkurzí hrudníku. Žalobce je v léčebném režimu orientován, samostatně užívá předepsanou

medikaci, při absenci průkazu bilat. prakt. nevidomosti, dezorientace, těžké paměťové poruchy a těžkého funkčního postižení obou horních končetin má zachované předpoklady pro samostatné zvládání zachovány. Potřebná asistence druhé osoby při provádění některých RHB cviků z důvodu narušené stability nesplňuje kritéria mimořádné péče. PK MPSV uznala samostatnou nezvladatelnost čtyř základních životních potřeb ve shodě s OSSZ. Na základě uvedeného posudku bylo následně vydáno žalobou napadené rozhodnutí č.j. MPSV-2024/146571-915 ze dne 25. 6. 2024, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno.

28. Obsah správních spisů odpovídá skutečnostem uvedeným v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného k žalobě.
29. Dle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.
30. První žalobní námitka směřuje do posouzení nezvládání základní životní potřeby oblékání a obouvání s tím, že tato byla již v minulosti uznána, přičemž na faktickém zdravotním stavu žalobce se v mezidobí nic nezměnilo. Dle žalobce přitom z instrukce MPSV č. 15/2016 vyplývá, že je činěn rozdíl mezi schopností obout běžnou a ortopedickou obuv, neboť v souvislosti s běžnou obuví se berou v úvahu facilitační pomůcky, avšak u ortopedické obuvi postačí k závěru o neschopnosti obouvání, je-li k jejímu obouvání nutná pomoc jiné fyzické osoby, což je právě jeho případ. Oproti tomu posudková komise dospěla k závěru, že pokud byla tato potřeba v minulosti uznána, pak to neodpovídalo doloženému funkčnímu nálezu horních končetin, páteře ani hrudníku. Žalobce je dle PK MPSV schopen samostatného výběru oblečení a obuvi i správného vrstvení, horní části těla obléká plně samostatně, dolní samostatně v sedě, pouze ponožky mu nasazovala manželka, což je však možné řešit facilitátory (navlékači ponožek), přičemž možnost tuto potřebu zvládnout za pomoci facilitátorů (nazouvací obuvi), se týká i obouvání.
31. Uvedená žalobcová argumentace vychází dle názoru soudu ze striktního jazykového výkladu bodu E odst. a) a b) výše uvedené instrukce, kdy v odstavci týkajícím se obouvání ortopedické obuvi není výslovně uvedeno, že se i v jejím případě berou v úvahu facilitační pomůcky. Závěry, jež z tohoto činí žalobce, by však byly v rozporu se smyslem, významem a důsledky užití facilitačních pomůcek pro zvládání životní potřeby oblékání a obouvání a není proto důvod, proč by u faktické schopnosti obout obuv za pomoci facilitátorů měl být činěn rozdíl mezi ortopedickou a běžnou obuví za situace, kdy facilitátory jsou schopny nahradit pomoc jiné osoby.
32. Žalobce zároveň zmiňuje využívání karbonové dlahy „walk on“, jež používání facilitátorů limituje, neboť dlaha pevně neutažené boty zouvá, a proto při jejím využívání není vhodná nazouvací obuv či obuv s gumovými či pružnými tkaničkami. Zavazování tkaniček však žalobce s ohledem na omezenou motoriku, celkovou ztuhlost a zkrácení není schopen zvládnout a z tohoto důvodu je zajišťuje jeho manželka. Ve správním řízení vypracovaný posudek se však s touto skutečností nijak nevypořádal, ačkoli je zjevné, že žalobce je při obouvání tohoto typu obuvi odkázán na pomoc další osoby. Tuto námitku žalobce proto soud shledal důvodnou, neboť pro komplexní posouzení schopnosti žalobce zvládat životní potřebu oblékání a obouvání je nezbytné v tomto směru posudek doplnit, tak aby byl přijatý závěr v potřebném rozsahu odůvodněný, a tudíž i přesvědčivý. Zároveň soud v posudku postrádá odůvodnění skutečnosti, že ačkoli v posudku vypracovaném dne 1. 10. 2023 pro účely posouzení nároku žalobce na příspěvek na péči byla ZŽP oblékání a obouvání shledána

jako nezvládaná, v následně vypracovaném posudku již byla zhodnocena jako zvládaná, ačkoliv v mezidobí nedošlo ke zlepšení zdravotního stavu žalobce a přijatý závěr proto není řádně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodněn.

33. Druhá žalobní námitka směřovala do závěru žalovaného, že žalobce zvládá základní životní potřebu „péče o zdraví“. Žalobce neschopnost ji zvládat odůvodňuje potřebou asistence druhé osoby při provádění RHB cviků, zatímco dle žalovaného bývá k provádění RHB cviků v praxi potřeba asistence druhé osoby a nejedná se proto o mimořádnou péči. Žalobce v té souvislosti případně poukazuje na to, že výše uvedená instrukce pojem „mimořádná péče“ obsahuje pouze v souvislosti s péčí o osoby mladší 18 let věku, což odpovídá i terminologii zákona o sociálních službách a jde proto o termín, který neměl být použit, resp. byl použit účelově.“
34. Je třeba zmínit, že žalovaný nečiní spornou potřebu asistence druhé osoby při provádění rehabilitace žalobcem. Potřebu asistence druhé osoby při provádění rehabilitačních cviků žalobcem je dle názoru na místě zohlednit, neboť tento aspekt spadá do hodnocení schopnosti žalobce zajišťovat si samostatně péči o své zdraví, což je jedním z klíčových kritérií pro přiznání příspěvku na péči. Pokud není žalobce schopen provádět rehabilitační cviky kvůli svému zdravotnímu postižení samostatně, znamená to, že má sníženou schopnost starat se o své zdraví. Rehabilitační cvičení přitom je v případě žalobce důležité pro zlepšení či alespoň udržení jeho pohyblivosti, a proto je třeba jeho správné provádění považovat za součást péče o zdraví a nezvládání tohoto cvičení samostatně je proto třeba dle názoru soudu považovat za projev závislosti na péči druhé osoby. Pokud v té souvislosti byl podkladem pro napadené rozhodnutí posudek PK MPSV, jenž se omezil na odůvodnění svého závěru, že žalobce zvládá životní potřebu péče o zdraví pouhým konstatováním, že „asistence druhé osoby při provádění některých RHB cviků nesplňuje kritéria mimořádné péče“, pak je soud nucen opětovně konstatovat, že přijatý závěr není dostačujícím způsobem odůvodněn a nesplňuje požadavek úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti. K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, může správní orgán dospět pouze tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na příspěvek. Posudek musí obsahovat náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl závěr přesvědčivý pro účastníka i správní orgán, přičemž soud má zato, že tato podmínka v posuzované věci splněna nebyla.
35. Dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.
36. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí neobsahuje dostatek důvodů pro vydání uvedeného rozhodnutí, a to zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, což způsobuje vady řízení (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). Soud proto rozhodl rozsudkem bez jednání ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť žalobou napadené rozhodnutí neobsahuje dostatečně konkrétní odůvodnění hodnocení výše uvedených schopností žalobce provedené dle vyhlášky 505/2006 a její přílohy 1) ve vztahu k potřebám, které byly považovány za ty, které žalobce zvládá. Z tohoto důvodu jsou závěry žalovaného nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů

(§ 76/1a) s.ř.s.) a touto vadou trpí i samotný posudek PK MPSV, jenž se s argumentací žalobce beze zbytku nevypořádal a není proto úplný, přesvědčivý ani srozumitelný, v důsledku čehož rozhodnutí odvolacího orgánu, který z něho při svém rozhodnutí vycházel, je zatíženo vadami. Z tohoto důvodu je nezbytné posudek řádně doplnit ve smyslu vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Soud ještě připomíná, že pro jeho rozhodnutí je rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci 10.11.2020. Jedná se o potřebu doplnění skutkového stavu věci a další zhodnocení obsahu nových podkladů tak již bude na posudkové komisi a potažmo dále správním orgánu.

37. S ohledem na výše uvedené soud shledal žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí žalovaného bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce. Žalovaný tedy vyžádá doplnění posudku PK MPSV ze dne 22. 5. 2024 ve shora naznačeném směru (případně připojí i tento rozsudek pro lepší orientaci komise pro doplnění posudku) a po jeho doplnění znovu ve věci rozhodne. Tímto právním názorem soudu je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VII.

Náklady řízení

38. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto tak, že žalobce má nárok na náhradu nákladů řízení (výrok II. rozsudku) dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce požadoval přiznání náhrady nákladů řízení za situace, kdy v řízení byl právně zastoupen, a to v celkové výši 3 146 Kč sestávající z odměny dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů za 2 úkony právní služby (sepis žaloby, písemné vyjádření) po 1 000 Kč dle § 9 odst. 2 a § 7 advokátního tarifu, dále 2 x 300 Kč na náhradu hotových výdajů dle § 13 advokátního tarifu a 21 % DPH, jehož je právní zástupce žalobce plátcem, dle § 151 odst. 2 o.s.ř., z výše uvedených částek, tj. 546 Kč. K zaplacení náhrady nákladů řízení soud žalovanému poskytl pariční lhůtu v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 9. 1. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně